

ORJAN KARLSSON

Stil als de sneeuw

THRILLER

JAKOB WEBER-REKES IJKEEXEMPLAAR

Stil als de sneeuw

ØRJAN KARLSSON

Stil als de sneeuw

Vertaald uit het Noors door Neeltje Wiersma

Thriller

INKIJKEXEMPLAAR

Voor Lillesøs en Aino

Een windvlaag deed de muur aan de kopse kant kraken. Hij bleef liggen luisteren naar de zee. Hij stond pas op toen hij Sergeant hoorde bewegen in de woonkamer. Het was niet later dan kwart voor vijf.

Hij veterde zijn legerkistjes aan, trok zijn olijfgroene parka aan en zette een muts met windstoppers over zijn oren op.

‘Tijd om te gaan, Sergeant.’

Nagels krasten over de parketvloer waarna Sergeant in de deuropening verscheen. Een bruin-zwarte shepadoodle die iemand twee jaar geleden had ingeleverd bij een opvangcentrum in Svolvær. Hij stond op de wachtlijst voor adoptie en werd als eerste gebeld. Hij wist niet wat hij moest verwachten van een kruising tussen een Duitse herder en een poedel. Maar toen hij de ogen van de verwaarloosde jonge hond in de kooi zag, wist hij dat zij tweeën bij elkaar hoorden. Na een paar dagen al luisterde de hond naar zijn nieuwe naam.

Nu keek Sergeant hem vragend aan, en de vraag die de hond stelde was duidelijk te zien in die expressieve ogen: moeten we er echt uit met dit weer?

Hij hield de halsband omhoog. ‘Vanmiddag laat ik je weer uit. Hou je het zo lang vol?’ Sergeant liet zijn kop zakken en accepteerde het argument zonder enthousiasme.

Hij moest met zijn schouder tegen de voordeur duwen om die open te krijgen. Oostenwind en sneeuwbuien. Harde, bijna stormachtige windvlagen, schatte hij. Fris, maar niet zo slecht dat de lokale vissers al op weg waren naar de visgronden. Vanaf de buitentrapp zag hij hoe een paar lantaarns op en neer deinden in het donkere gat dat Vestfjorden was.

Hij trok Sergeant mee de trap af. Door de jachtsneeuw heen zag hij de eilandjes die het dichtst bij Henningsvær lagen. Zwarte, gepolijste rotsen met het water als een schuimende, witte rand eromheen.

Hij liep de Hellandsgata uit, maar sloeg niet af richting het centrum van Henningsvær zoals hij deed als hij naar zijn werk ging. Hij liep gewoon rechtdoor naar het voetbalveld op Hellandsøya en trok een onwillige Sergeant met zich mee over de sneeuwduinen die zich in de loop van de nacht dwars op de weg hadden gevormd. Aan weerskanten van de weg stonden naakte visrekken. Grijs, verweerde rijen stokken, wachtend om volgehangen te worden met de vangst van het jaar. Het goud van de zee. De geur van geld. Poen. Zuiderling-valuta. De noorderlingen hadden veel namen voor de vis die uit de fjord werd gehaald.

Achter hem bleef Sergeant zo abrupt staan dat hij bijna uitgleed op het gladde oppervlak. ‘Wat is...’

Een zwak gegrom steeg op uit de keel van de hond, de nekharen recht overeind. Hij hurkte neer en volgde de blik van de hond. Hij dacht een gestalte te zien, een zwarte scheur in de sneeuwjacht. Hij wreef met de rug van zijn hand over zijn ogen en de persoon verdween. Gewoon een illusie. Een luchtspiegeling.

Niet zijn eerste.

Het voetbalveld lag er verlaten bij. Een mozaïek van sneeuwwitte en groene vlakken. Rondom de middencirkel had de sneeuw zich opgehoopt tot kniehoge duinen. Bevroren golven sneeuw die langzaam verder rolden.

Hij volgde de korte lijn van het doel naar de gehavende hoekvlag. Hier beschermden grillige rotsen hem tegen de ergste aanlandige wind. Toen hij bij de middencirkel was gekomen, maakte hij Sergeant los en liet hij de hond vrij rondlopen. In de kantoren van de internationale voetbalbond hing ongetwijfeld een foto van het voetbalveld in Henningsvær. Een luchtfoto: zee, gladde, afgevlakte rotsen en ver daarbeneden een kleine groene rechthoek – een oase midden in de oceaan.

Aan de andere kant van het veld kronkelde een pad door dun struikgewas naar het plateau boven het stadion. Sergeant maakte kleine omwegen door de struiken. Hij snuffelde en krabde droge, stugge bladeren weg die onder zijn poten uit verkruiemden.

Boven op het plateau leunde hij tegen de wind in en liep naar de vuurtoren die eenzaam op het uiterste puntje stond. Sneeuw en zoute parels zeewater hagelden op zijn gezicht. Hij sloot zijn ogen, bleef staan met zijn armen zijwaarts. Liet de wind aan hem rukken en trekken. Hij stelde zich een andere werkelijkheid voor. Andere afslag: De jongeman die nooit het uniform van de krijgsmacht had aangetrokken. Die nooit vrijwillig naar Afghanistan was gegaan. Pas toen hij zijn ogen opende, realiseerde hij zich dat Sergeant er niet meer was.

Hij rende dezelfde weg terug als hij was gekomen. Halverwege zijn route door het struikgewas hoorde hij schel geblaf voor zich.

Hij hoorde Sergeant, maar zag Keno voor zich, zijn explosievenhond. Hij voelde het tintelen in zijn nek, voordat het zijn vingertoppen bereikte. Het gevoel van houtsplinters die onder zijn nagels werden gedrukt.

Nee! Niet nu. Niet nu.

Hij verhoogde zijn tempo. Gleed uit over het gladde oppervlak van de helling. Struikelde over een steen. De pijn die door zijn tenen en voet schoot voelde hij niet.

Laat het geen ontsporingsdag worden. Alsjeblieft, niet weer een ontsporingsdag.

Sergeant stond halverwege het dichtstbijzijnde doel en de midden-cirkel – lage rug, staart recht naar beneden. Hij fixeerde zijn blik op de hond. Hij concentreerde zich op Sergeant. Maar al snel zochten zijn ogen verder. Naar de figuur in de middencirkel: een jongen in een bruine trui en een blauwe trainingsbroek. Zwart haar, geen schoenen en heldere, blauwe ogen. Een van hen.

Een van ons.

Iemand die hij kende?

Achter de jongen ving hij een glimp van beweging op. Dezelfde gestalte als van daarnet?

Onmogelijk te zeggen. De onbekende verdween naar de noordkant van het schiereiland, maar de jongen bleef staan.

‘Je bent hier niet.’

De jongen reageerde niet.

‘Je kunt hier niet zijn.’ De stem was van hem, maar kwam ergens van buiten hemzelf.

Hij liet zich op zijn knieën zakken. Probeerde het beeld dat voor zijn ogen lag weg te vegen. Maar de jongen verdween niet, en Sergeant...

... *niet Sergeant, maar Keno*... Het blaffen bleef maar doorgaan.

Hij knipperde met zijn ogen en het landschap veranderde. Het wit en groen werd okergeel zand. Hij rook het zweet van de jongen. Keek in grote, bange ogen. Merkte de vingers van de linkerhand van de jongen op die voortdurend in beweging waren. Hoe de wijs- en middelvinger een stil ritme trommelen tegen zijn bovenbeen. Een morsecode die hij zelfs nu nog niet kon ontcijferen.

Keno trok aan de riem. Trok hem dichterbij. Zo dichtbij dat hij de draden net onder de boord van de trui zag. Eindelijk merkte hij de bultige vorm verborgen onder de dikke wollen stof op. Hij deinsde terug. Draaide zich om en rende weg. Drie stappen, verder kwam hij niet bij de jongen vandaan toen de wereld uiteenscheurde in een witte, intense lichtflits en de drukgolf van de explosie hem naar voren wierp.

Hem ontspoorde.

Hem de duisternis in stuurde.

HOOFDSTUK 1

Jakob Weber

Het was zo stil dat Jakob het geluid van de stad aan de andere kant van de zeestraat kon horen. Een laagfrequent gezoem afgewisseld met het gerommel van af en toe een automotor. Hij ademde uit en zijn adem steeg in de vorstlucht recht omhoog. Een zeldzaam, windstil moment in Bodø. Een stemming die aan het magische zou hebben gegrensd als niet een wandelaar een aangespoeld lichaam had gevonden op de rots onderaan bij Nyholmen Skandse, het fort dat ooit de vaarroute naar de haven van Bodø bewaakte.

Op basis van de foto die de vastberaden wandelaar met de politie deelde, nam Jakob aan dat de persoon al dood was toen hij werd gevonden. Als rechercheur had hij genoeg verdrinkingslachtoffers gezien om de blauwwitte tint van de huid te herkennen.

Jakob vroeg de uniformen en de technisch rechercheurs om een paar minuten op afstand te blijven. Hij wilde de plaats delict helemaal voor zichzelf hebben – de mogelijkheid om een indruk te krijgen van de laatste minuten van de dode man voordat de in het wit geklede technisch rechercheurs van de plaats delict met hun schijnwerpers, tenten en generatoren het overnamen.

Nyholmen stak als een wig op uit het havenbekken van Bodø. De stad lag aan de ene kant van het schiereiland en Lille Hjartøya aan de andere kant. Tussen Nyholmen en Hjartøya liep een smalle straat naar de Vestfjorden en het eiland Landegode. Om op de plek te komen waar hij nu stond, moest je over een weg vol gaten rijden die langs de haringoliefabriek, versleten brandstoftanks, een grindgroeve en een scheepshelling voor het onderhoud van plezierboten voerde. Skansen, het fortverdedigingswerk op Nyholmen, was een beziens-

waardigheid in een industriegebied dat deed denken aan de nalatenschappen van een voormalige Sovjetstaat.

Jakob gebruikte het licht van de zaklamp van zijn telefoon om over het pad te navigeren dat zigzaggend langs replica's van gietijzeren kanonnen, leistenen stapelmuurtjes en ruwhouten bankjes liep.

Aan de voet van het fort zelf stond de vuurtoren, een raketachtige constructie met een spits, rood lichthuis en een witgeverfde toren. En voorbij de vuurtoren, deels op het land, deels in het water – de dode.

Hij hurkte een meter van het lichaam vandaan en trok latex handschoenen aan. De man, Jakob dacht tenminste dat het een man was, lag met zijn gezicht in een uitholling in de ruwe rots. Hij droeg een zwarte, knielange wollen jas. Eén arm lag uitgestrekt voor hem, de andere langs zijn lichaam. Het leek alsof de man aan land was gezwommen en toen stierf. Jakob leunde naar voren en probeerde zijn hoofd te draaien. Hij stuitte op onverwachte weerstand. De schedel zat ergens aan vast.

‘Heb je hulp nodig?’

De bekende stem van Ronald Janook klonk vlak achter hem. Jakob hoopte dat Ronald niet had gezien hoe zijn lichaam schokte toen de stilte werd verbroken.

‘Ja, nu je er toch bent’, antwoordde Jakob quasi nonchalant. Ronald knielde naast hem neer.

‘Jij bent de enige die ermee wegkomt om mijn technisch onderzoekers te vragen op afstand te blijven.’

Jakob knikte.

‘Wat heb je tot nu toe gevonden?’ ging Ronald verder.

‘Dat het onwaarschijnlijk is dat de persoon hierheen is gezwommen’, antwoordde Jakob. ‘Het water is maar twee of drie graden, en het gewicht van de wollen jas alleen al zou zelfs een ervaren zwemmer onder water trekken.’

‘Bovendien staat er stroming in de zeestraat tussen Lille Hjartøya en Nyholmen’, voegde Ronald eraan toe. ‘En vanaf de Bodø-kant is

het minstens vierhonderd meter. Zwemmen in deze kou is een riskante onderneming. Tenminste zonder wetsuit.'

'En niet te vergeten de belangrijkste vraag', voegde Jakob eraan toe.

'Waarom zou je het überhaupt doen?'

'Juist.'

'Kan hij overboord gevallen zijn?'

'Misschien. Maar de politie van Bodø heeft geen meldingen van vermiste personen ontvangen. Er zijn evenmin onbeheerde vaartuigen waargenomen in het havenbekken.'

'Misschien dat de identiteit van de dode ons verder kan helpen?'

Ronald pakte de schouders van de dode man vast.

'We draaien het lichaam naar mij toe. Op drie?'

'Op drie', bevestigde Jakob.

HOOFDSTUK 2

Noora Yun Sande

Een half uur voor de eerste date met Steffan belde Noora hem op en zegde af.

‘Wat dingen op het werk’, legde ze uit en ze stelde voor dat ze elkaar volgende week zouden ontmoeten. ‘Natuurlijk’, antwoordde Steffan. Hij klonk teleurgesteld en Noora voelde zich een beetje schuldig. Terwijl ze haar make-up opdeed voor de badkamerspiegel in het appartement dat ze met Ellen deelde, realiseerde Noora zich dat ze had ingestemd met de date met Steffan omwille van haar vriendin.

Ellen bedoelde het goed. Ze wilde Noora helpen om ‘de deur uit te gaan’, zoals ze het uitdrukte. En Steffan was blijkbaar een goede vent. Hij werkte in de financiële wereld, was geïnteresseerd in muziek, goedgetraind – afgeronde relatie met zijn ex, stond niet bekend als een fuckboy. Geen rode lampjes.

Toch zegde ze af. Niet vanwege Steffan, maar omdat ze het niet aankon om zich tot meer mensen te verhouden dan ze nu deed. Toen Ellen erachter kwam dat ze had afgezegd, wilde ze Noora wat ze ‘vriendinnencoaching’ noemde geven. Noora had geen behoefte aan coaching of een date. Ze wilde tijd voor zichzelf. Dus ging ze alleen naar Roast, het restaurant op de bovenste verdieping van Scandic Havet. De tafel was toch al gereserveerd.

‘Ik ben alleen’, zei ze tegen de ober toen hij haar haar stoel wees. Daarna hadden ze geen woord meer met elkaar gewisseld, behalve over de menukeuze. Dat waardeerde ze.

Ze pakte de wijnfles uit de koeler en schonk in. Twee glazen was meestal genoeg, maar de ober had een witte wijn uit Nieuw-Zeeland aanbevolen die het restaurant alleen in flessen had. Noora glimlachte

in zichzelf. Ze had zojuist een – naar alle waarschijnlijkheid – goede vent gedumpt, en nu zou de helft van de wijn die hij anders gedronken zou hebben verspild worden.

Noora nipte van het glas. De wijn, een sauvignon blanc, was erg lekker. Scherp, met iets mineraal dat de zure afdronk niet overschaduwde. Ze opende haar tas en haalde er een dunne pocket uit. *Het vijfjarenplan*, stond in zakelijke blokletters op de kaft. Ze had het boek afgelopen herfst gekocht toen ze aan het bijkomen was van het dramatische moordonderzoek op Kjerringøy. Noora hoopte dat het boek haar zou helpen doelen te stellen die haar leven richting zouden geven. Maar het kostte haar nog steeds moeite om over de startlijn te komen. De eerste opdracht in het vormgeven van het ‘vijfjarenplan’ was als volgt geformuleerd: ‘Beschrijf je huidige situatie.’

Beschrijf je huidige situatie.

Vier woorden die zo oneindig veel vroegen. De eerste keer dat ze het probeerde, leek het resultaat op een sollicitatie. Niet veel meer dan een opsomming van ervaring en kennis. Oppervlakkige details. Onder deze details lag al het andere. Dat waarmee Noora worstelde om het zichzelf te vertellen.

Ze liet de punt van haar pen op het vel papier rusten, dronk uit het wijnglas en schreef: *Ik ben eenzaam.*

Ze bleef naar de zin kijken. Eenzaam? Ze woonde bij Ellen, met wie ze kon praten. Over alles. Haar collega’s bij de politie – Jakob, Fine en Armann – vertrouwde ze meer dan zichzelf. Toch voelde de zin waar.

Vanuit haar ooghoek registreerde Noora een beweging. Ze sloeg het boek dicht. ‘Dessert?’

Noora schudde haar hoofd en legde haar hand over haar wijnglas toen de ober de wijnfles uit de koeler haalde. Hij zette de fles weer in de koeler en verwijderde zich stilletjes. Noora stopte het boek terug in haar tas.

Ze keek uit het raam. Een wolkeloze hemel en een maanloze nacht, maar geen noorderlicht.

Duisternis zowel boven als onder haar. Op een nacht als deze kun je vallen en nooit de grond raken, nooit de hemel bereiken.

Ze draaide zich weg van het raam. Liet haar blik door de ruimte gaan. Ze realiseerde zich dat zij de enige was die alleen zat.

Ik ben eenzaam.

Noora beseftte dat de moordzaken op Røst en Kjerringøy haar mentaal hadden uitgeput. De winter en de duisternis hielpen daar bepaald niet bij. In een poging om weer op verhaal te komen had ze de hele maand december vrij genomen en was ze naar Oslo vertrokken. Ze had een airbnb in Løren gehuurd. Een appartement met één slaapkamer. Relatief nieuw. Stukje bij beetje was ze weer begonnen met hardlopen. Eerst korte stukjes rond Valle Hovin, waar het voetbalstadion van Vålerenga zich bevond. Geleidelijk aan lukte het haar om langere stukken te lopen tot aan Maridalsvannet.

Op oudejaarsavond at ze bij haar moeder en stiefvader, de enige keer in het jaar dat ze op bezoek kwam. Omma, zoals Noora haar noemde, praatte zoals gewoonlijk niet over al die dingen waar moeder en dochter het over zouden moeten hebben. In plaats daarvan kreeg Noora updates over haar familie in Seoul. Een eindeloze reeks namen en plaatsen die Noora zich nauwelijks herinnerde en waar ze met moeite gezichten en herinneringen aan kon koppelen. Iedere keer als Omma uit de kamer verdween, zat Noora zwijgend tegenover haar stiefvader. Een man die ze niet kende, ook al hadden ze drie jaar onder hetzelfde dak gewoond voordat Noora het huis uit ging.

Hans Henrik Skaar kwam in hun leven toen Noora vijftien jaar oud was. Vanaf de eerste dag probeerde hij de rol van vader op zich te nemen. Hij was een zwakke en onzekere man en compenseerde dat door zich tegenover Noora net zo dominant en betweterig te gedragen als tegenover haar moeder. Maar waar Omma dit accepteerde, kwam Noora in opstand. Ze wees hem af. Gaf hem de zwijgzaamheidsbehandeling, alsof Hans Henrik helemaal niet in het appartement woonde. Ging ze te ver? Misschien wel. Vijftienjarigen kunnen wreed zijn.

Door de keuze van haar moeder voor deze man, en haar daaropvolgende stille berusting, verloor Noora haar respect voor haar. Maar tijdens die ongemakkelijke oudejaarsavond herkende Noora de overeenkomst tussen zichzelf en haar. In haar relatie met Leo was Noora ook op zoek gegaan naar een dominante man.

De zonden van de moeders? Noora wist het niet, maar ze moest erkennen dat ze zichzelf niet zo goed begreep als ze wel zou willen. En hoe zat het met Hans Henrik Skaar? Hij was plotseling oud geworden. Keek haar niet één keer aan. Stelde geen vragen. Nam niet deel aan het gesprek. Zat op zijn stoel, stil als een oude huiskat. Voor het eerst vroeg Noora zich af hoe zijn jeugd was geweest. Wat had Hans Henrik zijn hele leven met zich meegedragen? Welke trauma's hadden zich ontwikkeld tot karaktereigenschappen? Tot gebreken in zijn persoonlijkheid?

Drie eenzame mensen in elkaars gezelschap.

Iets om over na te denken aan het begin van het nieuwe jaar.

Noora dronk haar wijnglas leeg en stond op van haar stoel. Ze bleef met één hand op de rugleuning staan.

Het wateroppervlak, dat er eerder donker bij had gelegen, werd nu verlicht door een politieboot met blauwe zwaailichten en zoeklichten op het dak. De boot stak met hoge snelheid de zeestraat tussen het centrum en Nyholmen over. Al gauw zag Noora ook de vele zaklampen in en rond Skansen. De lichtpunten zigzagden over het langgerekte eiland.

'Het ziet eruit als een zoekactie op het strand', mompelde ze tegen zichzelf.

Noora haalde haar mobiel tevoorschijn. Armann en Fine hadden piket, dus haar eigen mobiel stond op stil. Er stonden twee berichten in haar inbox. Het eerste was van Jakob: *Verdachte dode op Nyholmen. Ik weet dat het je vrije dag is, maar het zou fijn zijn als je kon komen. Natuurlijk overuren, nachttoeslag en dat soort dingen.*

Jakobs bericht was eenentwintig minuten oud. Het volgende was van politieagent Odd-Arne Tveite, negen minuten geleden: *Jakob heeft geprobeerd je te bereiken. Ik heb hem niet verteld waar je was, maar wil je dat ik je ophaal?*

Tijdens de lunch had Noora de agent verteld dat ze met iemand had afgesproken bij 'Havet'.

Odd-Arne had niet gevraagd wie die 'iemand' was, maar Noora kreeg de indruk dat hij nieuwsgierig was.

Ze wierp een blik op de halflege fles in de wijnkoeler. Zolang ze niet zelf reed, was het toch wel prima om naar haar werk te gaan?

Haal me maar op. Sta over vijf minuten bij de uitgang van Havet.